

UITKOMST VOOR AA-TRAINEES:

Simulaties jaarrekeningcontr

Om voor AA-trainees tegemoet te komen aan de problematiek met controleopdrachten heeft het NOvAA-bestuur aan de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding verzocht om simulaties van jaarrekeningcontroles te mogen ontwikkelen. De CEA staat dit, onder voorwaarden, toe.

TEKST ARJEN BONESTROO* | BEELD CORBIS

"Bij ons op het kantoor zijn geen controleopdrachten die complex genoeg van aard zijn voor mijn praktijkopleiding. Hoe moet ik nu verder?" Deze vraag stellen trainees regelmatig. Iedere AA-trainee moet tijdens zijn praktijkopleiding minimaal twee volledige controleopdrachten uitvoeren op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. Nogal wat accountantskantoren in het mkb-segment hebben geen of slechts enkele controleopdrachten in de portefeuille. Vaak zijn het controleopdrachten die weinig complex van aard zijn.

SCHEIDING NON-ASSURANCE EN ASSURANCE

Een andere opmerking die vaak wordt gehoord, is: "Bij ons op kantoor is er een strikte scheiding tussen de non-assurance- en de assurance-afdeling. De controleopdrachten worden bij ons in de regel door register-

'DE SIMULATIES ZIJN VAN EEN BETERE KWALITEIT DAN VEEL CONTROLEOPDRACHTEN DIE AA-TRAINEES NU IN HUN PRAKTIJKOPLEIDING DOEN.'

accountants uitgevoerd. Eventueel zou ik wel mogen meelopen met het uitvoeren van controleopdrachten, maar het wordt mij zeker niet toegestaan om controleopdrachten op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar uit te voeren. Ook in de planning is dit lastig te realiseren."

Tegen deze achtergrond heeft het NOvAA-bestuur aan de CEA gevraagd om simulaties van jaarrekeningcontroles te mogen ontwikkelen. Anne-Marika van Arkel, algemeen directeur NBA: "Door twee simulaties van jaarrekeningcontroles te ontwikkelen, helpen we veel AA-trainees op een goede manier door hun praktijkopleiding heen. Trainees hoeven door gebrek aan controleopdrachten nu geen vertraging meer op te lopen of zelfs te stoppen met hun opleiding."

BEROEPSHOUDING

"Als toch maar zo weinig AA-accountants controleopdrachten uitvoeren, kan het verplichte onderdeel controle in de praktijkopleiding dan niet net zo goed vervallen?" Deze veel gestelde vraag wordt vanuit het opleidingsperspectief negatief beantwoord. Het controleren van jaarrekeningen draagt bij aan het ontwikkelen van een professioneel-kritische beroepshouding. Aspecten daarvan, zoals 'professional scepticism', de 'rechte rug' en ethiek, krijgen in de controlecyclus altijd specifieke aandacht. De trainee die deze aspecten in de controlecyclus oefent, neemt deze ook mee in zijn overige werkzaamheden. Hij leert ook oog te hebben

PROGRAMMA

In zes dagen kan een AA-trainee één controleopdracht in een gesimuleerde omgeving doorlopen. Het gaat om een intensief programma, bestaande uit ochtend-, middag-, en avondsessies. De controleopdracht moet op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar worden uitgevoerd. Daarbij wordt de hele cyclus behandeld.

Bij de twee simulaties vormen de CEA-eindtermen het uitgangspunt. Ze zijn dus afgestemd op hetgeen van AA-trainees tijdens hun praktijkopleiding wordt verwacht.

De eerste drie dagen worden besteed aan het uitvoeren van de interimcontrole, de laatste drie dagen aan de eindejaarscontrole. Bij de gesimuleerde controleopdrachten wordt gebruikgemaakt van echte administraties van bedrijven, een bekende controleapplicatie en een veelgebruikt handboek. Gesprekken met de klant vinden plaats door middel van rollenspellen.

oles

voor risico's die zich kunnen voordoen. Daarnaast voeren AA's nog steeds relatief veel (beperkte) assurance-opdrachten uit, zoals vrijwillige controleopdrachten en beoordelingsopdrachten.

Jack Heij, voorzitter van de Raad voor de Praktijkopleiding: "Het onderdeel controle hoort bij de Praktijkopleiding AA. Het beroepsprofiel bestaat uit vier kritische beroepssituaties: situaties van assurance-opdrachten, situaties van aan assurance verwante opdrachten, situaties van fiscale en administratieve dienstverlening, en situaties van adviesopdrachten. Dat aan jaarrekeningcontroles, als onderdeel van 'situaties van assurance-opdrachten', aandacht wordt besteed is dan ook volstrekt vanzelfsprekend."

CEA

De CEA heeft ingestemd met de ontwikkeling van simulatieopdrachten van jaarrekeningcontroles. Inmiddels is een stuurgroep bezig hier handen en voeten aan te geven. De NOvAA heeft de ontwikkeling van de jaarrekeningsimulaties uitbesteed aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). De HAN maakt op haar beurt weer gebruik van de diensten van Full Finance. Jurroen Cluitmans, opleidingscoördinator Accountancy van de HAN: "Een belangrijke barrière in het opleidingstraject wordt hiermee geslecht. Tegelijkertijd durf ik de stelling aan dat de simulaties van een betere kwaliteit zijn dan veel controleopdrachten die AA-trainees nu in het kader van hun praktijkopleiding doen." De CEA houdt op de simulaties op dezelfde wijze toezicht als op de controleopdrachten die in het reguliere deel van de praktijkopleiding worden uitgevoerd.

BLAUWDRUK

De eerste stap in de ontwikkeling van de simulaties van jaarrekeningcontroles is het opstellen van een blauwdruk. Hierin is opgenomen hoe het programma er uitziet en welke onderdelen op welke wijze zullen worden getoetst.

Jeroen Buchel, hoofd afdeling Educatie & Praktijkopleidingen van de NBA: "Dit initiatief zal meer AA-trainees de mogelijkheid bieden de vereiste controle-ervaring op te doen. De doorstroom in de Praktijkopleiding AA zal hierdoor worden bevorderd. Dat is een goede zaak." *

TOELATING

Een AA-trainee wordt toegelaten tot een simulatie van een jaarrekeningcontrole op het moment dat hij voldoende ervaring heeft met assurance-opdrachten op een lager niveau. Dit impliceert dat iedere deelnemer, voorafgaand aan de simulatie bijvoorbeeld als assistent meegelopen heeft met een controleopdracht, of een beoordelingsopdracht of eenvoudige controleopdracht zelfstandig heeft uitgevoerd.

Tijdens de simulaties van de jaarrekeningcontroles nemen door de NOvAA aangewezen externe beoordelaars assessments af. Als een AA-trainee de opdracht succesvol heeft uitgevoerd, is dit onderdeel definitief afgerond. Een externe beoordelaar kan later niet terugkomen op het behaalde resultaat.

NAJAAR 2011

De simulaties van de jaarrekeningcontroles zijn, als de ontwikkeling voorespoedig verloopt, vanaf komend najaar beschikbaar. Het **inschrijfformulier** wordt geplaatst op www.novaa.nl op het moment dat de ontwikkeling is afgerond. Op de site worden ook de **data** en de **locatie** bekend gemaakt. Voor de **kosten** hoeft een AA-trainee deelname niet te laten: de simulatieopdrachten worden voor minder dan € 3.000 per simulatie aangeboden.

Noot

* Arjen Bonestroom is teamleider Praktijkopleiding AA bij de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

Meer op
Accountant.nl
Vaktechniek